

Nro. 41.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indúlt Bétsből, Pénteken November 20-ik napján,
1807-ik esztendőben.

B é t s.

A' közelébb múlt kedden, úgymint, e' folyó
Novemb. 17-ik napján, dél tájban iktattatott bé
Gróf Erdődy József Eő Excellenciája azon méltoságos hivatalba, a' Fő Cancellariussagba, mellyre
Herczeg Pálffy Károly Eő Kegyelmeffége nyugodalomra lett menetele után Eő Csász. Kir.
Felsége által e' folyó hólnap 4-ikben kegyelmessen emeltetett. Minekutanna tudniillik az Eő Felsége
hivségére kötelező hitet Eő Cs. Kir. Felsége kezeibe le tette volna Eő Excellenciája, a' Cs.
Udvári Fő Udvarnok Mester Trautmansdorf

Eő Herczegsége által, a' Magy. Kir. Udvari Cancelláriához vezetett, ott azon Fels. Cancellaria felsőbb 's alsóbb Tagjainak Eő Felsége nevében egy szép oratióval bé mutattatott, a' melly beszédre Eő Excellentiája is hasonló szép oratióval felelt, melyre Mélt. Mikos Mihály Udvari Tanácsos Ur Eő Nagysága, mint leg öregebb Consiliarius, a' Fels. Cancellaria tagjainak nevekben mind Eő Cs. Kir. Felsége kegyelmességét megköszönte, mind a' Felséges Cancellaria tagjait Fő Cancellarius Eő Excellentiája kegyességébe ajánlotta.

A' Fels. Kir. Udvari Magyar Cancellariának ma dél előtt tartott Tanácsgyűlésében Nagy Mélt. Herczeg Pálffy Károly Eő Kegyelmessége azon Fels. Cancellaria tagjaitól bútsút vett. Bútsúzó oratióját, melly már kezünknel vagyon, az időnek szoros volta miatt a' Magy. Kurir Erd. Olvasóival most nem közölhettyük, de közölni fogjuk a' jövő posta uapon.

A' Fels. Csász. Kir. Armadiának következő változások történtek: — Generál Majorok Dedovich és Ulm Feldmarsal Lajtinantságra. — Obrister Gajoli, Ferencz Károly Fő Herczeg Regementjénél, Obr. Marziana a' Klebekénél; Obr. Kayser a' Császár gyalog Rgnél; Obr. Trautenberg a' 24-ik Rgnél; Obr. Kleinmayer a' Simbschenénél; Obr. Buola a' Mitrovsky Jósef Rgnél Generál Majorokká. — Obrítlajtinántok Giurkovich a' 24-ik Regementől; de Pest a' Klebekétől; Gredler a' Császár gyalog

Rgtől; T i t e l b a c h a' F. Herczeg Ferencz Károlyétól; B a r d a v i n i a' Simbschenénél; R e i n b a c h a' Mitrovszky Jósefénél; K l é n a u a' Lusignanétól a' Kollowrath Rghez; G i f f i n g a' Kollaredo Wenczel R.nél; F r e h l i c h a' Károly Fő Herczeg Uhlanusaitól a' Riefch Dragonyossaihoz; és H ö v e l a' Remontirung Osztálytól ugyan annál O b e r s t e r s é g r e — Fő Százamesterek I a L a i n e a' Jellachich Regementjétől a' Ferentz Károly Fő Herczegéhez; S t e i n m a n n a' Klebekétől ugyan ott; H o f f m a n n a' Császár Gy. Rtől ugyan ott; S c h w a n n e r a' 24-ik Rgtől ugyan ott; R o y a' Lajos F. Herczegétől a' Simbschenéhez; S a l i n s a' Mitrovsky Jósef Rgtől ugyan ott; K i r c h b e r g O t t o a' Württemberg gyalog Rgtől a' Kollaredo Wenczeléhez; F i e r l a n d a' Riefch Rgtől ugyan annál; E r t l a' Lusignanétól ugyan annál; B r e s z l e r n a' Kaunitzétől ugyan annál; V a n d e r g r a c h t a' Spork Rgtől a' Vogelsangéhoz; O b e r n d o r f a' Gemmingétől a' Reusz-Plauen Rghez; C h i e z z a a' János Nepomok F. Herczeg Rgtől a' Würzburgi Nagy Herczegéhez; H a r d e g g a' Klenau Rgtől a' F. Herczeg Károly Uhlanussaihoz; B á n f f y a' Benyovszki Rgtől a' Jellachich Ferenczéhez; G a b e l k o v e n a' Gyulay Rgtől a' Vukasovichéhoz; H o h e n e g g a' Klebek Rgtől ugyan annál O h r i s t - L a j t i n á n t s á g r a (Ez az utolsó a' Cs. Kir. Hadi Tanáts-nál lévő hivatalját is, úgymint a' Rekrutirozó Osztálynál való tistséget ezután is meg tartja). — Lovas Kapitány P r o h á s k a a' Frimont Regementjétől ugyan ott, a' Generál Militaris Directi-

onál való Hivataljának meg tartásával ; Gyalog Kapitányok G e m p e r l e a' Genie Corpustól ugyan ott ; R o t h k i r c h a' Stein Rgtól a' hadi Archi- vumnál ; és W e t z e l s b e r g a' Würzburgi Nagy Herczeg Rgtól a' Pioniers Osztálynál F ő S t r a - z s a m e s t e r s é g r e emeltettek. Ez az utolsó egy- szersmind a' Pionirusok Osztalyának Commendán- sá vá tétetődött,

(Folytatását a' jövő posta napon.)

H a d i T u d ó s i t á s o k .

A' külső dolgokra ügyelő Anglus Minister Can- ning, a' Koppenhágai Királynak még most is Londonban lévő követjét R i s t U r a t avval igye- kezett rettenteni, hogy mivel a' Dániai Korona herczeg a' Generál Peyman és Admirál G a m - b i e r közt szerzett Capitulatiót helybenem hagy- ta, meg nem erősítette, hanem inkább hadat izent Anglia ellen, az Anglusok sem fognak Koppenhá- gából és Zelandiából ki menni. Erre a' nevezett Dániai követ ekképen felelt : Annál jobb , mi ma- gunk is azt kívánnyuk, egy hólnap sem telik el , a' midőn mi a' Brittusokat onnan ki hajtyuk.

Az északi Német Országi tudósítások azt hir- lelik és erőssítik, hogy I. Sándor Orosz Császár a' Dániai Kir. udvarnak azt igerte, hogy egész ha- di és tengeri erejét arra fordítja , hogy annak az Anglusoknak erőszaktételekért elégtételt szerez- zen. Az Angliai kikötőhelyekben 40 Dánia Or- szági kereskedő hajók tartatnak fogságban, mely miatt ki mondhatatlan kárt szenvednek a' Dániai kereskedők. Anglia a' Frantzia háború alatt a'

Dániai neutralis hajókkal való kereskedés által igen sokat nyert, mellyet avval fizetett vissza, hogy 400 hajóinál többet fogságban tart, minden kereskedését öfzve rontotta, hajóseregeit erőszakosan el ragadozta, anya városát el pusztította, 's annál fogva meg lábolthatatlan nyomorúságba ejtette annak ártatlan lakosait.

Nem régiben azt hirlelték a' közönséges újság levelek, hogy az Angliai Kormányfűk a' Dániai Expeditióban volt Német Legiót a' Svéciai Király birtokainak védelmezésére igyekezett küldeni; de a' mint már tudva vagyon, az is hajókra szállítatott és vissza vitetett Angliába. Most a' Karlskronai magános tudósítások azt tartják, hogy a' Dániában volt Anglus fő Vezér Lord Cathcart maga kínálta volna avval meg a' Svéciai Királyt, mellyre illyen választ vett, hogy minekntánna az Angliával való szoros szövetsége miatt Pomerániát el vesztette volna, nem akarja Svécia Országot is el vesztetni, azért megköszöni az igirt segítséget, melly ha nem 12, hanem 300 ezer emberből állana is, még is keves lenne a' Franczia Országgal szövetséges Hatalmasságoknak hadi erejek ellen.

A' 3-ik Novemberi Hamburgi tudósítások szerint, minden Angliával való magános levelezést meg tiltott a' Dániai Kir. udvar a' maga jobbágyinak, és minden Angliai jóságokat, 's váltó leveleket sequestrum alá vettetett. — Mi lön, így szólnak ezek a' Hamburgi tudósítások, N. Britanniából, melly a' száraz Európa dolgait regulázni

igyekezett? Nem Királynőja többé a' Nemzetek, nek, mellyel ekkoríg kérkedett vala. Még is mindazáltal olly nagy meg elegendéssel vannak az Anglus Ministerek a' Dánia Ország ellen küldött expeditió eránt, hogy avval e' világ füle hallattára ditsekedni nem szégyenlenek.

A' Pétersburgi 3 ik Novemberi levelek azt hirdetik, hogy I. Sándor Császárnak táborból lett vissza meuetelétől fogva, a' Pétersburgi Csász. udvarnak eddig volt alkotmánya egélzlen más színbe öltözött. — Gróf Romanzofnak külső Ministerségre lett emeltetése, az a' nagy megkülönböztetés, mellyet a' Fr. Császári követ Generál Savaryhoz mutat, az a' hidegség, mellyel az Anglus követ Lord Gower eránt viseltetik, az Orosz kikötőhelyekben való nagy hadi készületek. Feldmarsal Benningsennek eddig viselt hivataljából való elbotsatása, ezek és több illyetén környülállások azt mutatják, hogy a' Pétersburgi Csász. Udvarnak eddig való intézetjeiben, 's másokkal való egyeffégében fontos változások fognak esni. A' Rigai, Revali, Cronstadi, és több Orosz kikötőhelyek meg erősítetnek, 's azokba számos katona őrizetek fognak tétetni.

Még eddig sem Frantzia, sem más szövetséges hadi nép nem ment Dániai Országba bé, és mivel a' Korona örökös is a' Fióniai szigetnek Odense e nevű városába tette által a' maga fő hadi szállását, és Zelandiába is számos hadi nép ment által a' Belten, Koppenhágának minden ellenség ellen leendő védelmezésére, még most

semmi idegen hadi seregek nem fognak Dánia Országba bé menni.

Norvégiában, a' Bergeni Kereskedők egy rabló hajót készítettek ki. Ugyan ott, a' polgárok-
nak fiaikból, és mesterlegényekből egy 600 főből álló artillerista sereget állítottak fel, a' kik magokat vasárnapokon a' fegyverbe gyakorolják. — October 17-kén, a' midőn tudniillik az ellenséges seregek hajókra szállitattak volna 400 ember igyekezett a' Német légióból a' Dánusokhoz által szökni, de semmi uton módon nem találhattak arra alkalmatosságot.

Frantzia Birodalom.

Párisban ez a' kérdés fordúlt fel: Miért hagyták el Zelandiát az Anglusok? Azért, így felelnek a' Frantzia Politikusok, mivel jól tudták, hogy az ő tengeri uradalmok Novemberben, ott meg fog szünni. A' hosszas éjtzakák és a' jegek 20 ezer Dánusoknak, és 30000 Frantziáknak utat nyitnak a' Belten való által menetelre, és a' hit-szegő Brittusoknak Zelandiából való ki hajtásokra.

Napoleon Fr. Császár végzéséből Órleansban egy templom adatott az oda való Protestans lakosoknak, a' mellyben leg először is Marron Párisi hires Református Pap predikállott halgatónak nagy meg elégedésekre. — — Orvos Doctor Gall, a' ki a' maga emberi koponyáról való tanítása által nagy hirt nevet, és sok kintset gyűjtött magának, most Párisban van, és ott is nagy betsületben tartatik. — Franczia Ország belső

osztályaiból sok hadi nép takarodik a' Spanyol Országi határokra olly végre, hogy a' Portugaliába marsirozó egyesült Frantzia - Spanyol hadisereg avval meg öregbitetteffék. — A' Canalisban, az az, a' Frantzia és Anglia Országok közt lévő tengerben, még csak posta hajóknak sem leszen szabad ezután Angliába evezni, hogy ekképen evvel az Országgal, mint ellenségével leg kissebb egyessége se lehessen a' többi Országoknak. — A' Párisi Zsurnálok azt hirdetik, hogy az Egyintomban lévő Anglus hadiseregek ismét nagyon megverettettek, és hogy az életben meg maradtak onnan a' Máltai szigethe fognak által vitetni.

A' múlt October vége felé St. O m e r b e n, Cath. Belgiumnak nevezetes erősségében a' criminalis dolgokra ügyelő Törvényfzék egy tsalard bankrotirozott kereskedőt hat óráig tartó perengerre, és hat esztendeig való tömlötzre szententziázván, azon büntetést eszközölte is. — A' Pétersburgi Csász. udvarnak Párisba rendelt követeje Gróf T o l s t o y, a' követségébéli tisztekkel együtt oda meg érkezett. — A' Meklenburg-Sverini örökös herczeg, nem különben az Anhalt-Kötheni, Dessau, és Bernburgi herczegek is oda mentenek. — Az utólsébbak a' Rénusi Confoederatióhoz állottak, és a' meg egyezés szerint 800 főből álló hadi népet rendeltek a' szövetséges ármádia mellé, úgymint, Anhalt-Dessau 350, Bernburg 240, Köthen 210 embert. Az ő Német Országi birtokaik 48 négy szegű mértföldre, népeségek 123500 főre tétetik.

A' Londoni Királyi Udvárnak arra az Apolo-

giájára, mellyet Koppenhága ellen küldött expedíciójára nézve a' múlt Septemberben közönséges-sé tétetett, és a' mellyet a' Magy. Kurir E. Olvasóival már mi is közlöttünk, igen gyökeres és fundamentomos választ adott ki a' Franczia Kormányfők, melynek nevezetesebb tikkelyeit mi is ki jegyezzük.

Az említett Apologiának következő tikkelyére: „Ő N. Britanniai Felsőge bizonyosan's hitelesen tudósittatva vólt arról, hogy Fruntzia Országának mostani Feje titkon abban foglalatoskodott, hogy a' Holsteini tartományt hadi erővel elfoglalhassa, 's annál fogva a' száraz Európával való közösülésnek rendes canalisait N. Britannia előtt bé zárhassa, a' Dániai Kir. udvart a' Szundi szoros tengernek az Ang. kereskedés és hajókazás előtt való bé zárasára vagy reá birhassa, vagy kényszerithesse, következésképen a' Dániai hajósereget hatalma alá vetvén a' vval együtt a' N. Britannia földre ki szállhasson, következőhépén felelt a' Fr. Kormányfők.

„Mi okon nem nyilatkoztattya ki a' Londoni Kabinet azokat a' kútfejeket, a' mellyekből ezeket a' bizonyos tudósításokat vette. Ennek oka igen együgyű, az az, tellyességgel semmi tudósítást nem vett e' tárgyról a' Londoni Kabinet. Semmi szóbeszéd, semmi alkudozás, semmi egye-

sülés nem volt Frantzia és Dánia Országok közt. Semmi szándéka nem volt a' Franczia Császárnak a' Dánia ellen való hadakozásra, nem is mivelhette volna azt, mivel nagy igazságtalanság lett volna; sokkal nagyobb, sokkal megvilágosodottabb ő, hogy sem azt ne tudná, hogy a' bölts Politikának első principiuma avagy regulája az igazság. Koránt sem úgy van a' dolog, mint azon ministerek gondollyák, a' kik Angliának dolgait kormányozzák. — Hát nem látták e', hogy Franczia Országának Dánia Ország ellen való hadakozása a' Franczia Császárnak semmi hasznára nem lett volna. Hogyha ő Dániát megtámadta volna, egyenesen Anglia karjai közzé taszította volna azon Országot; egyenesen maga ellenségeinek adta volna a' Sundi szoros tengeren való birodalmat; bizonyosan, 's minden nehézség nélkül elfoglalhatta volna Holsátziát és Fióniát, úgy de a' Dániai Armada maga szigeteibe vévén magát, és a' maga 's Anglia hajó seregeitől védelmezte minden megtámadástól ment lett volna; és így ennek az igazságtalan megtámadásnak a' lett volna a' következése, hogy Dánia, Svécia és Anglia Országokkal magát öfzve kaptsolta volna.“

„Ha helytelenül okoskodnak az Anglus Ministerek, legalább tudni kellene nékiek azt, hogy a' Franczia Császár jobb Logikus mint ők. — Egy sokkal hatalmasabb indító okot észre nem vettek. Annak megérzésére alkalmatlanok lévén, tudálni nem lehet, hogy előre el nem látták. — Dániának megtámadása igen szembe tűnő igazságtalanság lett volna; Napoleon Császárra néz-

ve nagy motsok lett volna a' következendő maradékoknak szemek előtt, ezeknek itilet tételek eránt pedig nem viseltetik érzékenytlenséggel ez a' nagy Fejedelem. Az Orosz Császárnak Dániával való szoros egyessége egész Európa előtt esméretes. Dániát meg támadni annyit tett volna, mint a' Tilsiti békefféges kötést fel bontani; mint a' háborút újonnan el kezdeni; mint a' Friedlandia mellett keresett hafznokat el veszteni; mint az ellenség hadi erejét 40000 Dánusokkal öregbiteni; mint egész Európát bosszuságra ingerleni. A' Tilsiti békeffég tehát magára vette volna Dániáért a' kezességet, ha másutt kellett volna annak a' kezességet keresni, mint a' maga neutralitásában, avagy egy részre való se hajlásában, és Kormányfzékének bölts rendelkezéseiben."

„De talán azt fogják a' Londoni Ministerek mondani, hogy Tilsitben szövetséget kötöttek Anglia ellen, és hogy abban Dánia is részesült legyen. Éppen oly nevetséges állítás ez, mint a' többi, melynek helytelen voltát a' közetkezés is meg mutatta.

(A' többi következik.)

Északi Amerika.

Minémű indulattal viseltessenek ennek a' szabad Köz Térésaságnak lakosi N. Britannia ellen, a' következendő tudósításból ki tettik.

„A' szövetséges Statusoknak tsak nem minden Kerületeiben igen hathatos végzödések tétetődtek, mellyeknek rövid foglalatok a' követke-

zendőkől áll: A' *** tartománynak lakosi a' Kormányzóknek azt a' böltségséget, bátorságát, és egyenes szívűséget nagyon tudalván és közönvén mellyek által az Európai pusztító nyughatatlanságok közt, a' békeffégnék és részre való nem hajlásnak jótéteményeit fenn tartotta's állandóvá tette: kéntelenek a' leg nagyobb fájdalommal szemlélni, hogy egy más nemzet eránt való ellenséges indulatjokat közönségesé tenni kényszerítettnek. Megfontolván Angliának azt a' kegyetlen, és a' szabad Statusok kereskedéset szüntelen nyomó és rontó alkotmányát, a' nem régiben nemzeti törvényes könyvökbe hé iktatott változásokat, azt a' szörnyű keménységet és igazágtalanságot, a' mellyel N. Britannianak ezen új principiumai gyakorlásba vétetődtek — szemmel látott tanúi lévén annak a' felfuvalkodtságnak, mellyel a' N. Britanniai hajóseregektől való tisztek az ő tulajdon kikötőhelyeikben is viselték magokat — szemmel látó tanúi lévén azon barbarusságnak, mellyel egy Anglus tisztt az ő polgártársokat Pearce János t büntetetlen meg ölte — szemmel látott tanúi lévén annak a' szemtelen vákmeréségnek, a' mellyel ők az ő polgártársaiknak a' tagas tengeren erőszakosson szolgálatra való el vitelekben élnek; 's kiváltképen szemmel látott tanúi lévén annak a' gonoszságnak, mellyet az ő Chesapeake nevezetű fregatjokkal minden kihívás nélkül miveltek; nem vólnának a' férfíúi nevezetre méltók, ha ezen nagy megsértettetések ellen bosszúállásra való készségeket ki nem nyilatkoztatnák."

(A' többi következik.)

* *

Az üstökös Tsillagokról.

E' világnak tudatlanabb, 's pallérozatlanabb része tellyes lévén ezekről a' nagy égi testekről bal vélekedésekkel, és azokat hol véres háború, hol éhseg, hol doghalál, hol özön viz, hol földindulás, hol egyéb világra következhető inségek előjáró postainak tartván: ezekre nézve szükségesnek itiltük azon égi testekről az üstökös tsillagokról néhány jegyzéseket tenni.

Miolta a' Krónikáknak Irói e' világ nevezetesebb történeteire jobban figyelmezni, és azokat szorosabban fel jegyzeni kezdték, 500 bujdosó tsillagokról (Cometákról) tesznek emlékezetet. — Ezek közül az ó Testamentomi idő alatt 76 *); az új Testamentomi időben, az első esztendőől fogva 603-ik esztendőig 100; 604-ik esztendőől fogva 1107 esztendőig 100; 1108-ik esztendőől fogva 1461-ik esztendeig 100; 1461-ik esztendőől fogva 1697-ikig ismét 100, és 1698-iktól fogva mostanig 50 bujdosó tsillagok lattattak az ég kárpitján; következésképen sokkal több üstögös tsillagok jelentek meg az új világban mint az ó világban. Az üstökös tsillagok számát igen szoroffan fel jegyzette egy Pilgram nevezetű Német Országi Tudós, szorosabban és tökéletesebben mint

*) Hihetőképen több is vólt az ó időben, hanem későn kezdték a' Chronographusok azokat fel jegyzeni.

a' Berlini Astronomica tablában fel jegyeztetve vannak.

A' régiék sok mindenféle ábrázatban látni mondattak az üstökös tsillagokat. A' 76-ik esztendőbéli nyíl; a' 384 és 394-ik esztendőkbéli oszlop; a' 405 és 1450-ik esztendőbéli hegyes tör; az 1009 és 1351-ik esztendőkbéli gerenda; az 1391-ik esztendőbéli tűzes fejsze; és az 1394-ik esztendőbéli nyárs formájúak voltak. — Az 1529-ik esztendőben 4 üstökös tsillagok láttattak az égen, mellyek egymás ellenébe állottak, és e' világ négy része fele fordították farkaikat. — A' Kristus születése előtt láttatott üstökös tsillag fénye az ég egy harmad részét foglalta el; a' K. U. születése előtt 150 esztendővel meg jelent ü. tsillag pedig hasonló nagyságú volt a' naphoz, és az éjelt egészen meg világosította. — Az újabb időkben az 1680-ik esztendőben láttatott üstökös tsillag legrettentőbb volt, mellynek farka olly hosszú volt, mint 140 egymást érő tellyes hóld sugárai, és olly közel volt a' naphoz, hogy annak hévsége 28000-szer erősebb volt, mint a' legmelegebb nyárnak, vagy 2000-szer erősebb mint a' tűzes vasnak melegsége.

Mivel ez a' reitentő hévségű üstökös tsillag el nem enyészett, bizonyossan nem valamely kőből állott, a' mint néhány természet vizsgálók állatták. És éppen ez a' része előttünk legeszmáretlenebb, mivel S e n e c a idejétől fogva, a' ki az üstökös tsillagokat különös Planétáknak avagy

bujdosó tsillagoknak nevezte és tartotta, a' mi
 időnkig, az égi testeknek természetekről bizony-
 talan értelemmel vannak a' Tudósok, ámbár azok-
 nak futásokat meg lehetősen meghatároztak lé-
 gyen is. A' tapasztalásokból következő tár-
 gyakat lehetett az üstökös tsillagokról ki tanulni,
 hogy többször mindenik fejből és farkból áll, hogy
 messze látó tsökön meg vizsgálattván a' fejek vala-
 melly vastag gombolyagból áll, 's azt sűrű gőz veszi
 körül. — A' farkok mindenkor lefelé van a' nap-
 tól fordúlva, és a' merre a' feje fordul, arra me-
 gyen a' farka is, ha a' napfelé megyen a' feje, a'
 farka is követi, ha pedig a' naptól a' földfelé jön,
 a' feje követi a' farkát. — Hogyha az üstökös tsil-
 lag a' naphoz közelit, úgy tetszik, mintha a' gombo-
 lyagját el vesztené, és gőzzé változna által, melly
 az atmosphaeráját meg nagyítja, és a' farkát meg
 hosszabbítja. — Másképen láttatik az üstökös tsil-
 lag akkor, midőn a' naptól vissza tér; akkor a' fején
 lévő gombolyagok egészen el enyésznek, és sűrű
 gőz veszi körül a' farkát. — Azokból a' le rajzoló-
 sokból, a' mellyeket Heinsius az üstökös tsil-
 lagokról jó tákörből csinált messze látó tsön ké-
 szítettett, szembe ötlőképen ki tetszik, hogy az
 azokat körülvevő atmosphaera avagy gőzölgés a'
 farkával egyetemben, a' fejek gombolyagjainak felol-
 vadásából támadnak. — A' farkok mindenkor olly
 vékony, és olly világos, hogy azokon által az ál-
 ló tsillagokat is lehet látni. Hogyha tehát oda
 fel az égen is úgy volna mint alól a' földön, nem
 egyébből állának az üstökös tsillagok, hanem ab-
 ból a' matériából, mellyet a' nap ereje gőzzé által

változtatik , és a' melly sok millió mértföldni hosszúságú farkába tovább hajtattatik.

(A' többi következik.)

* * *

H i r a d á s.

R o g á c s J ó s e f ifjú Magyar Szabó mester , néhai R o g á c s P á l udvari Magyar Szabónak a' fia, a' ki az itt lakó , sőt az ide gyakorta jött Magyar Uraságok előtt is igen esméretes volt , és a' Magyar Nemes testörző Seregnék is 20 esztendőnél tovább szolgált, ennek az el múlt 1807 - dik esztendő December hólnapjában meg halalázott R o g á c s P á l hires Magyar Szabómesternek a' fia R o g á c s J ó s e f mind meg holt édes atya hasznos szolgálatjára , mind tulajdon alkalmazatos voltára , és a' Szabómesterségben való esméretére nézve, mind a' Magyar Nemes testörző Seregnél fel vétetett , mind sok itt lakó Magyar Uraságoknak szolgálatjokban meg tartatott. Ez az ifjú Szabómester a' Magyar Publicum szolgálatjára magát ajánlya , és arra kötelezi , hogy azoknak, a' kik őtet meg keresik, leg nagyobb készséggel , serénységgel, és betsüllettel fog szolgálni. Mostani lakása az úgy nevezett Bauernmarkton, az ezüst ló tzipmerü és 629 - dik számú házban van.